

**Examensarbete i fördjupningsämnet
samhällsorientering och lärande
15 högskolepoäng, avancerad nivå**

**Språkutveckling i skolor i
socioekonomisk utsatta områden**

*Language Development in Schools in Socio-Economically Exposed
Areas*

Asmaa Ali

Examen och poäng (Grundlärarexamen, 240 hp)
Datum för slutseminarium (2022-05-25)

Examinator: Cecilia Trenter
Handledare: Robert Nilsson
Mohammadi

Förord

Jag vill börja med att tacka min handledare Robert Nilsson Mohammadi för ditt professionella stöd, för den vägledning, hjälp och uppmuntran som han bidragit med under hela arbetets gång. Jag vill även tacka lärarna som har deltagit i intervjuerna, tack för ert bidrag och deltagande i denna studie. Slutligen ett stort tack till min kära familj som stöttat mig och fortsätter stötta mig. Detta arbete har jag skrivit själv, det har inte varit enkelt, tvärtom har det varit tufft men den har givit mig massa nya kunskaper, insikt och uppfattningar som utvecklat mig som människa.

Abstrakt

Skolor i socioekonomiskt utsatta områden stöter på många svårigheter gällande elevernas lärande och kunskapsutveckling. Det har länge lagt märke till att elevernas språkförmåga brister till skillnad från andra skolor som inte befinner sig i utsatta områden. Forskning har visat att skolornas placering kan erbjuda både möjligheter och motstånd till eleverna, elevernas vårdnadshavare, lärarna och till skolan. Syftet till min studie har varit att studera språkutvecklingen hos eleverna som går i skolor i socioekonomiskt utsatta områden, dessutom undersöka möjligheterna samt motstånden som kan påverka elevernas skolresultat. För att få en djup bild har jag använt mig av kvalitativa intervjuer med fyra grundskollärare med inriktning F-3. Genom dessa enskilda intervjuer har varje lärare fått möjligheten till att dela med sig sina tankar kring ämnet men dessutom sina egna erfarenheter i dessa skolor som befinner sig i utsatta områden i Malmö. För att jag ska få svar till mitt syfte har jag valt att använda mig av teorierna, *stigmatisering*, *habitus*, *socialt kapital*, *kulturell kapital*, *ekonomisk kapital* och *sociokulturellt perspektiv*. Dessa teorier förklarar hur skolans plats och eleverna i denna skola kan ha inverkan på språkutvecklingen. Resultatet utifrån lärarnas svar har visat att språkutvecklingen är en grundläggande utmaning som lärarna aktivt arbetar med för att främja det samtidigt som de arbetar för att förebygga problem som kan uppstå. Resultatet visar att några av dessa motstånd som kan begränsa elevernas språkutveckling är utanförskap i området de bor i, deras socioekonomiska status, att föräldrarna är antingen utbildade eller lågutbildade, fattigdom och kriminalitet. Framgångsfaktorerna som eleverna har för att nå en hög språkutveckling, är elevernas initiativ, föräldrarnas engagemang och samverkan med skolan, lärarens engagemang att vidareutveckla elevernas språkutveckling samt studiehandledningen. Slutsatsen jag kan dra utifrån resultatet är att skolor i utsatta områden möter många utmaningar för att främja elevernas språkutveckling, bland annat stigmatisering från samhället, samtidigt som de också kan erbjuda dessa elever möjligheter till att urskilja sig från normerna som samhället har suttit på de.

Nyckelord: språkutveckling, motstånd, möjligheter, socioekonomiskt utsatt område, studiehandledning, föräldrasamverkan.

Innehållsförteckning

1. Inledning	4
1.2 Bakgrund.....	5
1.3 Syfte och frågeställningar.....	6
2. Tidigare forskning	8
3. Teoretiska perspektiv	14
3.1 Stigmatisering.....	14
3.2 Kapital.....	15
3.3 Sammanfattning.....	16
4. Metod	17
4.1 Kvalitativ metod.....	17
4.2 Semistrukturerade intervjuer.....	18
4.3 Urval.....	19
4.4 Genomförande.....	19
4.5 Analys av data	20
4.6 Etiska krav.....	21
5. Analys & Resultat	22
5.1 Utmaningar.....	22
5.2 Vad kan hindra elever till att lyckas i en skola i ett lågt socioekonomiskt område?.....	24
5.3 Vad kan stärka dessa elevers språkutveckling enligt läraren?.....	26
5.4 Erfarenheter av att jobba med studiehandledare för att främja Språkutvecklingen?.....	29
6. Avslutning	31
6.1 Framtida yrkesroll.....	34
6.2 Förslag till fortsatt forskning.....	34
7. Bilagor	36
8. Referenslista	37

1. Inledning

1.1 Problem & begrepp

Skolan är en av samhällets väsentligaste institutioner. Det är en plats för politiska reformer och strävanden genom vilka elever med olika sociala bakgrund ska givas möjligheter att passera den sociala bakgrundens hinder. Skolan ska garantera samhällets utveckling och fortlevnad genom underordnad socialisation, medborgerlig uppfostran och kunskapsförvärv.

Skolverket (2018) lyfter upp att den socioekonomiska bakgrunden har en stor betydelse för skolresultaten. En framstående orsak är segregationen som resulterat till stora skillnader mellan skolors kunskapsresultat med tanke på att elever med bättre förutsättningar nischats på några skolor från elever med sämre förutsättningar. Elevernas resultat påverkas därmed i stor utsträckning av elevens och skolkamratens ursprung (Skolverket, 2018). Den segregerade samhället har påverkat skolor i lägre socioekonomiska områden på grund av bland annat olika bakgrund, etnicitet och trosuppfattning. Detta har medfört hinder gentemot dessa elever, som har resulterat i försämrad prestation och lärande.

Bunar (2001) hävdar att den svenska grundskolan är strukturerad efter närhetsprincipen, som innebär att barn från ett bostadsområde går i skolan som ligger närmast hemmet. Skolor som ligger i medelklassområden där majoriteten av familjerna är etniska svenskar anses ha högre status och vara mer stabila än skolor som ligger i områden där majoriteten av familjerna har invandrarbakgrund och med hög arbetslöshet (Bunar, s.19, 2001).

Folkräkningen år 2007 i Malmö visar att det hade skett en markant ökning under de senaste tio åren av befolkningen med en annan bakgrund än svensk. Familjestrukturerna har också ändrats och fler skolbarn kommer från storfamiljer. Dessa förändringar som är tydliga på lokala skolnivåer reflekterar även bredare nationella tendenser. De demografiska förändringarna i samband med ökade mängder familjer med utländsk bakgrund i Malmö kan orsaka djupgående konsekvenser för förväntningarna på samarbetet mellan skolan och hemmet (Bouakaz, 2009).

Denna studie kommer att redogöra för vilka möjligheter och hinder som förekommer samt hur det arbetas med dessa elever för att främja deras lärande, specifikt språkutvecklingen. Skolorna som denna studie baserar sig på befinner sig i Malmö Stads socioekonomiskt utsatta områden. På dessa skolor finns elever vars de, deras föräldrar eller farföräldrar har invandrat till Sverige under 1900-talet och 2000-talet för att söka trygghet och skydd för sina barn och sig själva på grund av fattigdom, krig etc...

Segregation är åtskiljande och uppdelningen av diverse grupper i samhället, främst utifrån rumslig eller geografisk synvinkel. Segregation är en spatial separering av individer i samhället. Uppdelning kan inträffa på diverse geografiska lägen samt kan gälla stora stadsdelar som både en bestämd grupp i ett bostadsområde. Det finns tre sorter av segregation som brukar skiljas åt, den etniska, demografiska och socioekonomiska. I vissa situationer kan man inte urskilja på de tre sorterna, barn med utländsk bakgrund, med låg inkomst och låg utbildning brukar bo hyfsat förtäta till bestämda områden, och blir till följd av detta sammanvävda.

Boendesegregation uppkommer när diverse grupper av folket lever separerade från varandra i diverse bostadsområden. Det innefattar att till exempel låginkomsttagare eller höginkomsttagare är överrepresenterade i några bostadsområden medan andra är underrepresenterade (Delmos,2021).

1.2 Bakgrund

Den ökade mångfalden utvecklar många utmaningar för skolan, men uppsidan av myntet är att den erbjuder lärarna möjligheten att från grunden ändra förutsättningar för de yngre och deras familjer (Cummins, 2018, s. 13). Skolor i invandrartäta områden/ låg socioekonomiska områden möter flera utmaningar inom framför allt tre områden: de pedagogiska utmaningar som bland annat betyder elevernas språkutveckling och diverse pedagogiska verktyg för att eleverna ska uppnå målen, de disciplinära utmaningar som innefattar hur man ska agera ifall eleverna har ordningsproblem eller riskerar att råka för kriminalitet och slutligen är de sociala nätverksutmaningar som handlar om hur man ska bilda bra kontakter med föräldrar och andra aktörer utanför skolan (Bouakaz, 2009, s. 13).

“Skolans socioekonomiska sammansättning har fått en större betydelse för elevernas betyg. Elever med samma socioekonomiska bakgrund får högre betyg om de går i en skola med gynnsam socioekonomisk sammansättning jämfört med om de går i en skola med mindre gynnsam socioekonomisk sammansättning” (Skolverket, 2018).

Ovan citat är resultatet som Skolverket har kommit fram till angående skillnader mellan olika skolor i olika områden som tydliggör det Bouakaz (2009) och Cummins (2018) hävdar längre upp.

Förutom att lyfta upp hur den socioekonomiska bakgrunden kan påverka elevernas lärande kommer detta arbete att lyfta upp hur skolan arbetar för att främja lärandet för dessa elever, specifikt språkutvecklingen, vilka framgångsfaktorer som finns samt hur det arbetas för att alla elever ska få en likvärdig utbildning som det framstår i läroplanen att skolan ska sträva efter. Skolverket (2011) klargör att undervisningen ska anpassas till varje elevs behov och förutsättningar. Undervisningen ska främja elevernas kunskapsutveckling och fortsatta lärande med utgångspunkt i elevens tidigare, erfarenheter, bakgrund, kunskaper och språk (Skolverket, 2011.s.2).

Det jag även kommer lyfta upp är skolplaceringen roll i elevens lärande och kunskapsutveckling. Nejman, F (2020) skriver i en artikel om att resultaten av skolorna med sämst resultat i Sverige har granskats av Grundskolan. Granskningen tyder på att resultatet är som sämst i de 60 områden som polisen klassar som utsatta. Trots ökad statlig finansiering har inte resultatet förbättrats. (Nejman, 2020). I artikeln nämns även bakomliggande faktorer såsom bristande förutsättningar och resursbrist (obehöriga lärare, sjukskrivningar mm).

1.3 Syfte och frågeställningar

Syftet med mitt arbete är att studera språkutvecklingen hos eleverna som går i skolor i socioekonomiskt utsatta områden. Detta genom att utföra intervjuer med grundskollärare som arbetar inom dessa skolor för att få bredare perspektiv kring möjligheterna samt motstånden som eleverna stöter på som kan påverka deras skolresultat. Slutligen kommer jag lyfta upp hur lärarna arbetar med dessa elever för att främja språket och hur de resonerar kring detta ämne. För att få svar på mina frågor kommer följande frågeställningar att ställas till grundskollärarna som arbetar i skolor i utsatta områden:

1. Hur resonerar läraren sina erfarenheter och insikter om språkutvecklingen hos elever från socioekonomisk utsatta områden?
2. Hur förklarar läraren dessa elevers problem med språkutvecklingen?
3. Vad kan stärka dessa elevers språkutveckling enligt lärarna?

2. Tidigare forskning

Skolsegregation och skolval är en undersökningsrapport skriven av Böhlmark m.fl. (2015) som lyfter upp sambandet mellan skolsegregationen i Sveriges kommuner och det fria skolvalets spridning. Rapporten redogör skolsegregationens utveckling som har skett i Sverige under 1988–2009. Resultatet författarna kom fram till klargör att segregationen mellan elever födda i Sverige och utrikes födda elever har blivit alltmer hög, vilket beror på att skolvalet till de fristående skolorna har ökat och tagit allt större plats i vissa kommuner. Valet har även ökat bland elever med svensk respektive utländsk bakgrund, till skillnad från kommuner där skolval är sällsynt. I rapporten lyfts orsakerna bakom dessa skolval upp samt vilka samhällsfaktorer som har bidragit till denna segregation mellan skolorna i de olika kommunerna i Sverige. Bland annat nämns det i rapporten att en viktig förklaringsfaktor till varför det sker en sådan segregation, är boendesegregationen som finns och som innebär att majoriteten av eleverna går i en skola som är nära deras hem.

Skolan mitt i förorten: fyra studier om skola, segregation, integration och multikulturalism är en avhandlingsbok skriven av Nihad Bunar (2001) som innehåller fyra studier om skola, integration, segregation och multikulturalism. Den beskriver hur de ideologiska och sociala ändringarna i samhället inverkar på de utsatta storstadsområde med betydelse på de fyra studierna. Dessutom beskriver författaren elevernas och skolornas strategier för att hanteras med och kämpa mot segregationens konsekvenser.

Författaren studerar vilka inverkan de integrationspolitiska insatserna och boendesegregationen har varit på skolor som ligger i förorten. Den empiriska studien är baserad på insamlade data från diverse förorter i huvudstaden Stockholm. Resultatet Bunar (2001) kom fram till är att områdes segregationen och den negativa ekonomiska framväxten har haft negativ inverkan på skolorna i området. Det finns många faktorer som kan ha inverkan på eleverna för att de ska uppnå en lyckad och fenomenal skolgång. Dessutom förlorar skolan sina elever när skolan får en ökadhet, som i sin tur resulterar i att skolan förlorar statliga resurser. Detta leder till att lärarna och rektorerna

blir påverkade och detta i sin tur leder till en negativ inställning, som resulterar i att eleverna inte får de resurser och stöd de är i behov av för att eleverna ska uppnå målen (Bunar, 2001, s. 277).

Educational Aspirations and Attainments: How resources relate to outcomes for children of immigrants in disadvantaged Swedish schools skriven av Olav Nygård (2020) som är en universitetslektor vid Linköpings universitet. I denna avhandling undersöker författaren utbildnings ambition och strävande mellan elever med invandrarbakgrund i missgynnade skolor. Författaren tar upp vilka faktorer som påverkar dessa elever samtidigt som hen tar upp elevernas relation till olika utbildningsnivåer. Författaren lyfter upp att barn från familjer med låg socioekonomiska status, börjar oftast sina utbildningsprocess sämre än andra. Avhandlingen grundar sig på fyra forskningsartiklar där varje forskningsartikel studerar ett särskilt forskningsområde. Den första studien undersöker samspelet mellan utbildningsambitionen bland elever med invandrarbakgrund i missgynnade skolor i Sveriges och samspelet mellan status innan migration samt socialt kapital efter migration. I den andra studien finns en undersökning som handlar om hur de sociala sambanden kan påverka elevernas omfattning annorlunda vid olika institutionella omgivning och miljö. Den tredje studien är gjord tillsammans med Alireza Behtoui, där undersökning görs om tillgången till den sociala kapital och hur det kan skiljas mellan elever med minst en förälder född i Sverige, till skillnad från elever med invandrarbakgrund. Sista studien som undersöks i avhandlingen är hur familjeresurser och migrationsbakgrund relaterar till kontrasten med att gå i skolan till att börja jobba bland elever som avslutar skolan i tidig ålder (Nygard, 2020, s.11)

En mer likvärdig skola- minskad skolsegregation och förbättrad resurstilldelning (2020) skriven av forskaren Björn Åstrand, huvudsekreteraren Gerd Mörck, enhetschefen Anna Bergqvist, utredaren Anders Norrlid och nationalekonomen Jonas Vlachos vid statens offentliga utredningar. I denna utredningsrapport presenterar författarna att en väsentlig förklaring varför skolsegregationen ökat i samhället, orsaken är boendesegregationen i samhället, skolvalet och den växande andelen elever i fristående skolor. Utredningen hänvisar till tidigare forskning som visar att en kommunal lösning där huvudmannen bestämmer om deras egna skolor ska medverka i skolvalet och bortsett av varandra handskas urvalsgrunder och antingen visar ansatser till att bli

alltmer segregerade än ett gemensamt och centraliserat skolval. Därför det föreslår utredningen att ansökan om placering respektive mottagande som beslut vid fristående och kommunala skolor ska pågå genom ett nationellt skolvalssystem som bör handskas av Statens skolverk, Detta innebär att vårdnadshavare ska under en gemensam skolvalsperiod ansöka genom samma system till kommunala och fristående skolenheter.

Låga skolresultat i socio utsatt område, FAKTORER, UTMANINGAR OCH LÖSNINGAR – EN FALLSTUDIE I TROLLHÄTTANS STAD (2017) skriven av *Wilma Westin, Lundqvist Per Assmo & Fredrik Sunnemark*. Rapportens syfte är att belysa motstånd som skolor i socialt utsatta områden erfarar i arbetet för att deras elever ska uppnå kunskapskraven för att bli behörig till gymnasiet. Författarna refererar till tidigare forskning som visat att elever med ofullständigt betyg kan lättare hamna i missbruk, kriminalitet och arbetslöshet, som resulterar samhället höga kostnader. Denna rapport baseras på grunder bakom elevers låga betyg som presenteras av Sveriges landsting och kommuner, samt inkluderar också orsaker som studien lyfte upp. Denna studie är en kvalitativ studie som grundar sig i semistrukturerade intervjuer med rektor och lärare från en grundskola i Trollhättans stad samt med kommunala tjänstemän. Studien ger en inblick i situationen i samhället utifrån både ett professionsperspektiv och ett kommunalt perspektiv. Resultaten visar att för att höja andelen elever som uppnår målen i grundskolan, bör det finnas fler kompetenta lärare, en kombination av elever över staden, mindre elevgrupper samt mer bestämda lösningar snarare än generella.

Boendesegregation i Sverige- en översikt av det aktuella forskningsläget skriven av *Thomas Wimark (2016)*. Studiens syfte är att bidra med en överblick av forskningslitteraturen som finns gällande boendesegregation i Sverige; att ge ett kunskapsunderlag som är baserad på faktagrundval av nuvarande forskning. Frågorna som forskningen söker svar på är dels: Hur uppstår boendesegregation? Hur omfattande är problemet med boendesegregation i Sverige? Vilka följder får boendesegregerade områden för individer? I denna forskning förekommer flera kapitel som behandlar olika ämnen, dels definieras begreppen grannskapseffekter och boendesegregation. Därefter ges en teoretisk överblick som resulterar till grannskapseffekter och boendesegregation,

Det presenteras även tidigare forskning kring ämnet samt uppföljer det ett kapitel som sammanställer forskning som tydliggör vilka konsekvenser grannskap har på människors framtida liv. Slutligen presenteras det några förslag på ämnen som kan studeras vidare gällande boendesegregationens utmaningar.

Rasifierande praktiker och förståelser i grundskolan: enkätundersökning med fokus på lärares attityder och upplevelser kopplade till rasistiska praktiker och attityder i grundskolan (2021) är en tvärsnittsstudie skriven av Sara Nilsson Mohammadi.

Undersökningen grundade sig av en elektronisk enkät som skickades till grundskollärare i Sverige. Antalet deltagare som deltog i undersökningen var 8 273 individer. Syftet med denna studie är att öka kunskapen gällande grundskollärares upplevelser och attityder förbindande till rasistiska praktiker i grundskolan.

Undersökning har cirkulerat kring förståelser och praktiker som kan förstås som andrafierande eller rasifierade emot elevgrupper. Studiens resultat påvisar att rasifierande förståelser av och rasifierande praktiker gentemot elever är förekommande i arbetet. Undersökningen menar att dessa elever som exkluderas från normerande svenskhet kan utsättas för grundskollärares rasifierade praktiker, dessutom indikerar undersökningen motsägelser mellan lärarnas attityder. I undersökningen förekommer det även att det finns en hög andel lärare som tar ställning mot diskriminering och rasism samtidigt som det presenteras en hög andel förklaringsmodeller och attityder som är rasifierade.

Att motverka rasism i förskolan och skolan skriven av Emma Arneback & Jan Jämte (2017) är en bok som beskriver förskolans och skolans uppgift för att motverka rasism. Författarna tar upp tidigare erfarenheter samt forskning gällande rasism, olika nivåer och uttryck, och vilka följder rasism har på dessa barn och elever. Författarna behandlar även diverse metod för att förstå rasism samt för att analysera den, dessutom lyfter författarna upp på vilket sätt rasism kan uttryckas i pedagogisk verksamhet. Slutligen redogör författarna olika arbetssätt som kan nyttjas för att motverka olika sorter av rasism i skolan och förskolan (från normkritik, frigörande pedagogik och interkulturell till demokratisk, kunskapsutvecklande och relationella arbetssätt). Boken innehåller fyra kapitel, det första kapitlet redogör för skolans samt förskolans uppgift att motverka rasism, i det andra kapitlet presenterar författarna fyra väsentliga slutsatser för skolan och förskolans arbete för att motverka rasism. I det andra kapitel får vi även inblick hur

brett och komplext uppdraget är. Det tredje kapitlet behandlar författarna de diverse metoder att förstå samt analysera rasism. Det beskrivs även hur diverse former av rasism kan förekomma i skolan och förskolan. Det sista kapitlet är uppdelat, i den första delen av kapitlet står det om att motverka rasism i förskolan och i den andra delen får vi läsa om att motverka rasism i skolan. Författarna presenterar även olika metoder och arbetssätt för att göra det enklare för pedagoger att skapa underbyggda vala för att motverka rasism i verksamheten (Arneback & Jamte, 2017, s. 12). Resultaten som författarna lyfter upp att det finns flera sätt att motverka rasism i skolan och förskolan, dels att jobba med det interkulturella arbetssättet som innefattar att lärare ska ge likvärdiga möjligheter i undervisning åt alla elever, oberoende av elevens religiösa, kulturella eller språkliga bakgrund. Dessutom ska läraren skapa en undervisning för samtliga elever som präglas av mångfald. En annan aspekt som är väsentligt för att motverka rasism är omsorg, som innefattar att varenda elev ska känna att de vuxna bryr sig om hen samt vill elevens bästa. Vidare lyfter författaren upp att det är viktigt med solidaritet för att motverka rasism, med denna aspekt avses att varenda elev i skola kunna uppleva att hen är en del av samhörighet (Arneback & Jamte, 2017, s. 202).

Genom att läsa dessa forskningsarbeten har jag fått bredare kunskap kring utanförskapsområden och skolor i socioekonomiskt område. Det som är gemensamt för forskningarna jag har valt är att de är i förbindelse med ämnet jag forskar över. Därför är detta betydelsefullt för mitt arbete samt gynnar mitt ämnesval. Alla forskningsarbeten lyfter upp relationen mellan skola och stadsdel samtidigt lyfter de upp diskriminering och rasism som sker i dessa skolor som befinner sig i socioekonomiskt utsatta områden. Slutligen lyfter de upp hur de upp metoder gällande att främja elevernas lärande.

3. Teori

I detta kapitel kommer det att presenteras teoretiska begrepp som är relaterade till forskningsämnet samt som kommer användas som verktyg till min analys.

3.1 Teoretiskt begrepp

Stigmatisering betyder att en grupp, som tycks vika av från normerna och anses vara mindre värda i samhället, utpekas och sammankopplas med negativa stereotyper. Detta kan resultera i diskriminering och sämre bemötande. Den som blir stigmatiserad kan ofta uppleva och känna skam, som kan resultera i att hen inte söker hjälp vid behov. Det finns flera olika sorter av stigma. Stigmatiseringen som sker inom offentliga och privata institutioner bestående av regler, lagar och policyer benämns *allmänhetens stigma* eller *socialt stigma*. När en människa från den stigmatiserade gruppen assimilerar allmänhetens fördomar benämns för *självstigma*, den anses som en konsekvens av allmänhetens stigmatisering. Det finns flera exempel på attribut och egenskaper som kan resultera i att en människa stigmatiseras, som t.ex. etnicitet, religion och vissa sjukdomar (Goffman, 2014, s.13). En annan typ av stigmatisering som förknippas med låg socialt utsatta områden kallas för *Territorell sitgmatisering*, *Territorell sitgmatisering* innefattar att ett område identifieras med negativa kännetecken som t.ex. fysisk osäkerhet, kriminalitet, allmänt förfall, utveckling av skiljaktiga kulturella livsformer och "invandratäthet". Den ökande fokusering av invandrare i somliga områden i europeiska storstäder har dessutom stärkt en tanke gällande att regelrätta etniska "getton" (Bunar, 2001, s.213).

Strukturella maktförhållanden och grundvillkor präglar alla normala händelser och påverkar samtidigt individens utformande *habitus*, med det sagt ett slags mental eller kognitiva karta utifrån vilken människan förstår, uppfattar och värderar den värld hen lever i. *Habitus* omfattar internaliserade strukturer som handleder människans handlande och tänkande. Den yttrar sig i allt i man gör, bland annat i kroppshållningen, språket, filmsmak. *Habitus* anvisar till en uppsättning formulerade, skapade och dispositioner genom mötet mellan individuell historia och objektiva strukturer. Dispositioner anskaffas i sociala positioner i ett fält och betyder subjektiv anpassning till den ställningen (Bunar, 2001, s.26). *Fältet* är en kärna förmedlingskontext genom

yttre faktorer tillämpar påverkan på individuella institutioner och praktik. Fältets struktur, logik och politik kanaliseras och formar det sätt på vilket påverkan yttre betingelser har på det som sker på fältet, och då görs till somliga av fältets egna pågående handlingar och historier. Ju mer autonomt och väsentligt ett fält är i en uppsättning diverse fält, som tillsammans bildar ett samhälle, desto mer framträder dessa omvandlingseffekter (Bunar, 2001, s.27).

Kapital kan anses som en mängd resurser som fokuserar för sociala relationer. Bourdieu (1997) har betydligt expanderat den ekonomiska definitionen av begreppet kapital till somliga värden, symboliska och materiella, utan olikheter, som föreställer sig som värdefulla och sällsynta att sträva efter i en speciell social formation. Enligt Bourdieu (1997) finns det fyra väsentliga former av kapital. *Socialt kapital* som innefattar relationer eller förbindelse med betydelsefulla andra som alstrar karriärvägorande resurser. *Kulturell kapital* innefattar smak, legitim kunskap, praktiker med mera relaterade till utbildning, konst och språk och så vidare. *Ekonomisk kapital* innefattar bland annat egendom och pengar. *Symboliskt kapital* innefattar innehav av ära, status och prestige i förhållande till förvärvande av kapitalformerna. Summan av det symboliska kapitalet bekänner då det har godkänts som legitimt av andra.

De diverse kapitalformerna är länkade, överförbara samt påverkas ömsesidig inom familjen. Ekonomiskt kapital låter det möjligt för en välordnad familj att skaffa bostad i ett område med hög ställning vilket snarare säkerställer att också skolan som anlitar eleverna från närområdet kommer få hög ställning. I en likadan sociokulturell miljö kommer eleverna att lära sig, möta och internalisera några värderingssorter av det kulturella kapitalet. Det kan handla om alltifrån smak för kläder, film, musik, fritidsintresse och studiemotivationen till framtidsplaner. Det kulturella kapitalet möjliggör för eleverna att vidare binda ihop kontakter samt utveckla förhållanden med andra i den egna sociala miljö eller privilegierade miljöer. På det sättet framställs ett socialt kapital som ökar chanserna att i framtiden må komma åt likadana ställningar i samhället som är kopplade med symboliskt kapital (Bunar, 2001, s.28).

Professorn i pedagogik Roger Säljö (1948) har under lång tid har fördjupat sig i lärande och utveckling ur ett kulturpsykologiskt och sociokulturellt perspektiv. Han skriver i sin bok "Lärande i praktiken" (2000) om det sociokulturella perspektivet. Säljö (2000) nämner att i ett sociokulturellt perspektiv på humanitv lärande och utveckling förblir

kommunikativa processer betydelsefulla. Genom kommunikation blir människan involverad i kunskaper och färdigheter. Barnet blir medveten om vad som är värdefullt och intressant att uppfatta ur iakttagelserna som man gör i varje situation genom att lyssna på vad andra pratar om och hur de visualiserar sig världen. Ur detta föds barnet in i kommunikativa och interaktiva förlopp som redan sker. I dessa förlopp finns det aspekter på och förhållningssätt till omvärlden inbyggda sen tidigare. Att kunna läsa, skriva, räkna, rita och så vidare innebär oftast att man klarar av en kommunikativ praktik som även innehåller någon form av fysisk verksamhet. I det flesta fall betraktas nämligen mänskliga praktiker och kommunikativa som fysiska (Säljö, 2000, s.37).

Säljö (2000) nämner även att det finns två typer av socialisationer; den primära och den sekundära. Den primära socialisationen är den som sker i mindre gemenskap, i en familj till exempel. Barnet lär sig de flesta av livets viktigaste och mest grundläggande kunskaper och färdigheter. Man lär sig regler för socialt samspel, ett eller flera språk och hänsynstagande samtidigt som man bildar en insikt i många förhållanden och spelregler som är behövliga för att fungera i ett samhälle. Den sekundära socialisationen sker i andra institutionaliserade miljöer och i skolan. Under den sekundära socialisationen, är villkoren för lärande olik i flera betydelser. Lärarens kunskap om barnet är inte lika djupt som familjens, samtidigt så har läraren mindre insikt i hur barnet fungerar utanför skolan (Säljö, 2000, s.41).

Cummins (2018) lyfter även upp i boken *Flerspråkiga elever* (2018) sina teorier om språkinläring och språkutveckling. År 1979 presenterade Cummins skillnaden mellan *basic interpersonal communicative skills*, BICS (huvudsakliga mellanmänskliga kommunikativa förmågor) och *cognitive academic language proficiency*, CALP (kognitiv kunskapsrelaterad språkkompetens). BICS avser på färdigheten att behärska ett språk i vardagen samtidigt som CALP syftar på elevernas färdigheter att begripa och förmedla- både verbalt och i skrift - idéer och begrepp som är av betydelse för att eleven ska lyckas i skolan. Termerna kunskapspråk och vardagspråk, eller kunskapsrelaterad språkkompetens är termer i samma betydelse till CALP och BICS (Cummins, 2018, s.48). Skillnaden mellan BICS och CALP är inte enbart vid inläring av ett nytt eller andraspråk hos elev, utan även när det gäller att eleven ska lära sig ett förstaspråk i det enspråkiga sambandet. CALP däremot blir mer omfattande med födseln men börjar avskilja sig från BICS, i de första skolåren (Cummins, 2018, s.52). Vidare lyfter

Cummins (2018) även anledningen till att det oftast upplevs svårare att lära sig kunskapsspråk än vardagsspråk. Cummins betonar att en väsentlig orsak är att människor kan fungera bra i många bekanta vardagssituationer med ett begränsat ordförråd som består av högfrekventa ord (Cummins, 2018, s.53)

Håkansson (2019) refererar till psykologen Piagets (1973) startpunkt om hur kunskap utvecklas hos människor. Piage skiljer mellan *utveckling* som handlar om mer generella tankemekanismer, och inläring, som angår specifika färdigheter. Båda processer förhåller sig till varandra; för att människan ska kunna lära sig någonting bör man ha uppnått ett särskilt utvecklingsstadium. Inlärningsprocessen framställs som ett samspel mellan bearbetningsperioder, *assimilation*, som handlar om när eleven behandlar information gällande omvärlden, och *accomadition*, eller "språng", när eleven anpassar en ny information till sina tidigare kunskaper gällande omvärlden (Håkansson, 2019, s.21).

Med hjälp av dessa teoretiska perspektiv kommer jag kunna analysera den insamlade data i mitt forskningsarbete. Jag kommer att utgå ifrån Erving Goffmans begrepp stigma, samtidigt som jag kommer att utgå ifrån begreppen habitus, kapital och fält av Bourdieu. Dessa teorier kommer att användas för att ta reda på om elevernas, föräldrarnas eller området de bor på har en inverkan på elevernas språkinläring och utveckling. Säljös begrepp om sociokulturellt perspektiv kommer också att nyttjas, tillsammans med begreppen CAIPS och BICS av Cummins, dessutom begreppen av Piaget assimilation och accomaditon. Dessa teoretiska perspektiv kommer underlätta för mig att ta reda på hur språkinläringen kan påverka elevernas språkutveckling. Dessa perspektiv kan hjälpa mig analysera diverse orsaker som har inverkan på elevernas språkutveckling i socioekonomiska områden.

4. Metod

4.1 Kvalitativ metod

I denna undersökning har jag använt mig av kvalitativ metod för datainsamling i min undersökning. Jag har valt att använda semistrukturerade intervjuer med lärare som behandlar mina frågeställningar. I boken *Forskningsmetoder för lärarstudenter* skriven av Christoffersen & Johannesen (2015) tydliggör författarna att den kvalitativa intervjun oftast används vid datainsamling. Denna metod är anpassningsbar och kan nyttjas i stort sett överallt samt möjliggör för informanterna att få detaljerade och djupa beskrivningar (Christoffersen & Johannesen, 2015, s. 81). Valet av metoden känns passande för att få det resultatet jag strävar efter. Med denna metod fick jag en bredare uppfattning och djupare insikt av respondenternas kunskaper och erfarenheter om ämnet jag studerar.

I boken *Samhällsvetenskapliga metoder* (2011) står det även att deltagarnas synvinkel, vad de anser vara viktigt, är utgångspunkten i den kvalitativa metoden. Till skillnad från den kvantitativa metoden där teoretiska frågeställningar manövrerar problemformuleringen, säger den kvalitativa metoden att teorin ska vara en konsekvens av undersökningen och inte utgångspunkten (Bryman, 2011, s. 344).

Forskare som bedriver en kvalitativ forskning strävar efter ett nära förhållande till de människor som undersöks för att de ska kunna förstå världen på samma sätt som de gör. Kvalitativa forskare är mycket mer villiga att ta upp mycket beskrivande detaljer i resultatet av sina studier. Detta betyder inte att de är fokuserade på bara beskrivningar utan att förklaringar är viktiga; oftast underskattar man denna betydelse som kvalitativa forskare ställer vid "varför"-frågor (Bryman, 2011, s. 371). Genom att utföra intervjuerna på plats i nära kontakt med respondenterna, fick jag en bredare uppfattning om vad respondenterna berättade om. Jag kunde läsa av kroppsspråk, ögonkontakt och ställa spontana följdfrågor vid oklarheter där jag fick direkta svar. Detta i sin tur underlättade förståelsen för mig väldigt mycket upplevde jag.

4.2 Semistrukturerade intervjuer

Jag utgick av semistrukturerade intervjuer som betyder att jag som informant har en intervjuguide där det finns både tema- och huvudfrågor, dock finns det också en chans till ändring från intervjuguiden ifall respondenterna börjar med spontana ämnen. Dessa kan vara givande och intresseväckande (Justesen & Mik-Meyer 2010, s.46–47).

Christoffersen & Johannesen (2015) hävdar att semistrukturerade intervjuer grundar sig på en överordnad intervjuguide som skapar en startpunkt för intervjun. Frågor i kvalitativa intervjuer är öppna vilket innebär att det inte finns några formulerade svarsalternativ från början. Informanterna utformar svaren självständigt. Forskare har ganska liten inverkan på informanternas svar. Dessutom får forskare djupare svar i jämförelse med förkodade frågeformulär. Därtill är det viktigt med en bestämd standardisering, exempelvis genom att samtliga informanter får likadana frågor (Christoffersen & Johannesen, 2015, s.85).

Jag hade förberett femton frågor till samtliga lärare som ska intervjuas som handlar om hur lärarna reflekterar över språkutvecklingen i skolan i ett socioekonomisk utsatt område. Lärarna ombads förklara elevers problem med språkutvecklingen samtidigt som de berättar hur det är att jobba i en skola i socioekonomisk utsatt område. I en semistrukturerad intervju ställer intervjuaren likadana frågor till alla respondenter. Syftet med att alla respondenter får likadana frågor är att informanten får tänka igenom och analysera över likadana frågor. Denna metod är användbar när man ska undersöka något för att införskaffa ny kunskap men även för att respondenterna ska kunna reflektera och tänka igenom frågorna. Oftast är frågorna som ställs i den semistrukturerade intervjun hur- och vad frågor, därför utgick jag ifrån att ställa frågor på samma sätt (Justesen & Mik-Meyer 2010, s.47). Denna metod är tillämplig för min undersökning för jag får möjlighet att ställa inledande frågor, där jag inleder mitt forskningsämne, uppföljning och tolkande frågor kring hur lärarna tolkar arbetet i skolor i socioekonomiskt utsatta områden. I dessa typer av intervjuer är det väldigt väsentligt att jag ska vara en god lyssnare för att vara uppmärksamma på det respondenten säger samt inte säger (Bryman, 2017).

I dessa intervjuer ställdes det frågor jag vill ha svar på och ytterligare följdfrågor för ett bredare perspektiv. Svaren av intervjuerna kommer att redogöras under rubriken resultat, vidare kommer de kopplas till de tidigare forskning, som har presenterats tidigare, för att slutligen presentera en analys med hjälp av de teorier som behandlar mitt forskningsämne. Dessa kommer att vara till hjälp för att jag ska få bredare uppfattning och kunskap.

4.3 Urval

Jag har valt att utgå från det strategiska urvalet, detta för att all fokus ska vara på en specifik målgrupp, som i detta fall var grundskollärare med erfarenheter och kunskap kring den mångkulturella skolan. Alvehus (2019) lyfter upp att det intressant att få tag på skolpersonal som kan förhålla sig till frågorna som undersöks, speciellt om man vill ha människor med vissa erfarenheter kring ämnet (Alvehus, 2019, s.71).

För att jag skulle hitta respondenter till mina intervjuer utgick jag ifrån skolorna jag brukar jobba på, den ena ligger i östra Malmö, och den andra ligger i västra Malmö, båda skolorna är mångkulturella skolor där majoriteten av eleverna är flerspråkiga. Jag berättade för samtliga respondenter om forskningsämnet sedan tidigare och att jag ska utföra intervjuer för en bredare uppfattning. Samtliga fyra respondenter var väldigt välkomnande, de gav mig en bekräftelse om deltagandet genom att skriva under samtyckesblanketten. Därefter bestämdes det tid om när och var intervjuerna skulle ske. Slutligen utfördes intervjuerna på plats i skolorna de arbetar i, intervjuerna blev mellan tjugo och tjugofem minuter.

4.4 Genomförande

Intervjuerna har genomförts med fyra lärare med inriktning f-3 på två olika skolor. Syftet med de valda respondenterna var att få överblick på hur deras svar skiljer sig beroende på deras upplevelser och erfarenheter gällande att jobba i en skola i lågt socioekonomiskt område. Intervjuerna pågick under flera olika dagar fastän jag hade valt att ägna enbart två heldagar i skolorna. Detta var omöjligt då de olika lärarna hade annat planerat medan någon annan var tillgänglig. Samtliga personal önskade att intervjuerna skulle vara över telefon men alla intervjuer gjordes på plats då jag föredrog det. Detta då jag behövde spela in samt dokumentera de semistrukturerade intervjuerna

med mobilen så att jag skulle kunna transkribera och analysera min datainsamling i efterhand. Intervjuerna med lärarna gjordes i skilda rum som var sammanslutna till klassrummen men då eleverna hade andra aktiviteter eller hade slutat så att vi kunde sitta ostört.

4.5 Analys av data

Gällande dataanalys är den främsta fasen inom ANT, likaså de flesta analysmetoder, att göra sig bekant med sitt egna datamaterial. Detta är väldigt väsentligt beståndsdel för samtliga forskare. Det är även väldigt vanligt att datamängden samt tolkningen av den mångskiftande informationen väcker känslor av förvirring och maktlöshet. Det kan dessutom upplevas som om man enbart har samlat in en del oljud. Att skriva samt analysera en forskningstext är likaså att framställa en unik sort av berättelsen, som forskaren ska skriva. Det är forskaren som låter data att prata, detta genom att ordna beskrivning gällande forskningsobjektet. Diverse perspektiv samt metoder tillverkar diverse samhällsvetenskapliga berättelser. En grundsats som forskaren kan nyttja sig av vid analys av datainsamlingen enligt ANT är symmetriregeln. Denna regel grundar sig på föreställningen att allt kan förklaras och beskrivas i samma beteckningar inom ANT. Inom denna teori ifrågasätts den normala *á priori* uppdelningen i mänskliga subjekt samt naturliga eller tekniska objekt. När forskaren nyttjar sig av denna uppdelning i objekt och subjekt beskriver de människor som de som gör samt objekt som något som nyttjas av människor i deras beteende och görande. Däremot inom ANT vill man inte enbart förstå vad människan gör med objektet, utan även vad objektet gör med andra objekt samt med människan. Det finns olika steg som man ska följa när man gör en ANT analys, det första steget är *vilka aktörer som finns i nätverket?* andra steget är *vad gör dessa aktörer?* och slutligen det sista steget *vad blir effekten?* (Fejes & Thornberg, 2015)

Jag började med att söka efter vilka mänskliga och icke mänskliga aktörer som fanns i vårt fall gällande skolor i socioekonomiskt utsatta områden. De mänskliga aktörerna var då lärarna vi bekantade oss med och de icke mänskliga aktörerna var i detta fall skolorna. Sedan undersökte vi vad dessa aktörer gjorde samtidigt som vi undersökte varför de har en väsentlig roll gentemot eleverna i skolor i socioekonomisk utsatta områden. Slutligen undersöktes det vad effekten blir när dessa aktörer samspelar ihop och vad de kan bidra med.

4.6 Etiska krav

Dimenäs (2020) nämner i boken *Vetenskap och beprövad erfarenhet* att vid intervju med exempelvis olika aktörer i en skola, ställs frågor för att få mer kunskap om deras förståelser, uppfattningar, tankar och erfarenheter. Detta redovisas i form av data som hanteras kvalitativt. Människorna vi frågar om deltagande av vår forskning bör vara överens med forskningens syfte, samt att de data vi får från dem bara kommer att nyttjas för denna forskning. Det gäller ett yttre skydd, exempelvis att vi anonymiserar dataunderlaget vid publicering av resultatet. Det kommer inte vara möjligt att identifiera människor, samtidigt kommer de inte få kränkande frågor eller utsättas för kränkande undersökning. Innan jag påbörjar min datainsamling måste jag upplysa respondenterna att de när som helst kan avsluta sin medverkan och att jag respekterar detta uttryck, vilket betyder att underlaget som de deltagit i inte får nyttjas (Dimenäs, 2020, s. 150). I mitt arbete var alla deltagare medvetna om syfte och det yttre skyddet som nämns. Det var som tur ingen som ville avsluta sin medverkan utan alla fullgjorde den.

Vetenskapsrådet (2017) påpekar också att arbetet som grundar sig i empiriskt material måste präglas av en kritiskt samt systematisk analys av noggrann datainsamling. Dessutom nämns det att respondenterna bör ha gett ett samtycke om att delta i forskningsarbetet. Detta har jag som utgångspunkt, då alla mina respondenter har gett ett muntligt samtycke att medverka i vår undersökning, senare fick de även skriva under samtyckesblanketten, taget från Malmö Universitet. Detta användes som ett skriftligt och officiellt samtycke innan genomförandet av intervjuerna.

5. Analys & Resultat

I detta kapitel kommer det en presentation av det insamlade data jag har fått utifrån de genomförda intervjuerna. Materialet är det individuella intervjuerna som har genomförts med grundskollärare och som kommer att sammanställas och sammanfattas i detta kapitel. Jag kommer benämna lärarna utifrån siffrorna 1-4 samt utgå ifrån studiens frågeställningar för att klargöra resultatet.

5.1 Utmaningar i skolor i lågt socioekonomiskt område

Samtliga lärare enades om att det finns flertalet utmaningar i skolor i lågt socioekonomiska områden. Bland de grundläggande utmaningar samtliga enades om var bland annat att språksvårigheterna hos eleverna som kan leda till lägre måluppfyllelse. Detta är på grund av att majoriteten av eleverna har en utländsk bakgrund, som leder till att elevernas svenska språk, både ordförråd och uttal blir begränsad. Detta för att de enbart talar det svenska språket i skolan och inte någon annanstans. Detta kan medföra att eleverna skolresultat sänks, på grund av lågt skolresultat. Lärare 1(20220228), lärare 2(20220228) och lärare 3 (20220301) enades om att en annan vanlig förekommande utmaning var föräldrasamverkan. Föräldrarnas syn och samverkan kan påverka elevernas motivation och ambition till skolan. Lärare 4 (20220301) hade dock en annan uppfattning och menade att en utmaning som hen träffar på är att det inte finns tillräckligt med resurser som kan stötta arbetet och eleverna. Hen uttryckte sig så här:

1. *“det är oftast alldeles för många elever i klassen och enbart en lärare, vilket orsakar till att eleverna inte får tillräckligt med stöd i klassen som de egentligen skulle behövt. Tyvärr, är det vanligast att elevassistenten inte behärskar det svenska språket eller att hen är lågutbildad, som resulterar i att allt jobb blir på den enstaka läraren som inte kan räcka till alla elever”.*

Lärare 1(20220228), lärare 2(20220228) och lärare 3 (20220301) nämnde om att eleverna som bor i lågt socioekonomiska områden kan möta engagemang gällande

skolarbeten och skolutveckling. Detta kan vara både från föräldrarna som inte finner tillräckligt med tid på grund av att de är många i hushållet, det kan också vara att det är alldeles för trångt som medför att barnen inte finner plats till sina studier. Samtidigt som föräldrarnas utbildningsbakgrund inte räcker till för att stötta sina barn.

“Vi samarbetar mycket med hemmet för att främja elevernas lärande. Det läggs inte mycket ansvar på föräldrarna vad gäller undervisningen, framförallt inte i yngre åldrar. Dock nämner vi alltid att det är bra att stötta sina barn vid behov när de t ex. har en läxa. Samtidigt kan föräldrarna återkoppla till skolan vid svårigheter (Lärare1, 20220228).

Diskussion

Samtliga lärare menade att föräldrasamverkan är väldigt viktigt för att främja språkutvecklingen. De nämnde att det finns föräldrar som engagerar sig i skolans värld, är ständigt kontakt med läraren för att ha en tydligare bild gällande elevens engagemang och motivation i skolan. De nämnde även att det finns föräldrar som inte samverkar med skolan, deras främsta orsak är att föräldrarna är oengagerad och är ointresserade när det gäller skolans värld. Dessutom har många en dålig insikt på skolan, detta i sin tur leder till att deras barn får en liknande beteende gentemot skolan och skolarbetet. Resultatet av intervjuerna klargör även att det finns tydliga skillnader gällande måluppfyllelsen hos dessa elever med samarbetande föräldrar och inte samarbetande föräldrar. Detta kan dessutom kopplas till Bourdieus (1999) teori gällande habitus som omfattar att det finns strukturella maktförhållanden och grundvillkor som präglar alla normala händelser och påverkar samtidigt individens utformande habitus, med det sagt ett slags mental eller kognitiva karta utifrån vilken människan förstår, uppfattar och värderar den värld hen lever i. Habitus omfattar internaliserade strukturer som handleder människans handlande och tänkande. I det här fallet är föräldrarnas synvinkel väldigt väsentligt för inverkan på elevernas synvinkel. Vidare hävdar Wedin (2010) att det som kan bidra till bättre förutsättningar för en bra studiemiljö hemma är att föräldrarna blir involverade och delaktiga i barnets skolarbete. Föräldrarnas kunskaper och erfarenheter används när de kan stödja sina barn (Wedin, 2010, s.236). Att elever som bor i socioekonomisk utsatta områden kan känna oengagemenag på grund av samhällets syn på området de

bosätter sig i, kan även kopplas till territoriell stigmatisering som innefattar att ett område identifieras med negativa kännetecken som t.ex. fysisk osäkerhet, kriminalitet, allmänt förfall, utveckling av skiljaktiga kulturella livsformer och "invandrartäthet" (Bunar, 2001, s.26).

5.2 Vad kan hindra elever till att lyckas i en skola i ett lågt socioekonomiskt område?

Samtliga lärare nämnde att det socioekonomiska utsatta området eleverna bor i påverkar elevernas språkutveckling. De menade att den socioekonomiska klassifikation som finns i samhället har stor påverkan på elevernas framtid. När barn upplever att många i omgivningen är lågutbildade, kan det resultera i att elevernas engagemang i skolan försämras. Resultatet av intervjuerna klargör även att utanförskapsområdena eleverna bor i, kan ha en roll i att eleverna inte utvecklas tillräckligt, till skillnad från elever som bor i områden med högre socioekonomisk status. När föräldrar och människor i ett barns omgivning är lågutbildade så riskerar barnet att följa samma spår om inte föräldrar engagerar sig och motiverar sina barn för att de ska få en friskare och ljusare framtid än deras egna.

Lärare 3(20220301) ansåg dock att lärarens syn på eleverna kan vara ett motstånd. Att läraren sätter för höga krav och press som eleverna inte kan uppfylla, resulterar i att eleverna tappar lusten till att lära sig, som i sin tur påverkar språkutvecklingen.

Läraren 3(20220301) nämnde:

“För höga krav som eleverna till slut känner att de inte kan uppfylla. Det kan medföra att elever tappar motivation. Uppgifter eller lektionsupplägg som inte är anpassade efter elevernas nivå. Lärandet kommer kännas omöjligt för de och eftersom det inte utvecklar de kommer det upplevas som tråkigt att vara i skolan” (Lärare3, 20220301).

Lärare 1(20220228) och lärare 3 (20220301) hade samma åsikter kring faktorer som kan leda till att elevernas prestationer i skolan försämras eller förbättras. De säger att

föräldrasamverkan med skolan kan resultera i att antingen barnet blir delaktig eller hamnar utanför. De säger bland annat att de har märkt att föräldrarna som är involverade i barnets skolutveckling påverkar positivt elevens prestationer. Dock, är det inte enbart föräldrarnas engagemang som påverkar elevernas prestationer, de hävdar att den sociala omgivningen har också en stor påverkan. Att fattigdom och kriminalitet anses som något naturligt, kan leda till att elevernas skolresultat försämras.

Lärare 1 (20220228) nämner:

"Den socioekonomiska indelningen är det främsta motståndet eleverna kan ha. Att föräldrarna antingen är utbildade eller har en lågutbildning tillsammans med fattigdom, kan vara en faktor som kan försämra måluppfyllelse"

Lärare 2 (20220228) och lärare 4 (20220301) enades om att utanförskapsområden eleverna bosätter sig i är en av de väsentligaste faktorerna som påverkar elevernas prestationer. Samhällets syn på elever som bor i låg socioekonomiska områden, kan resultera i att antingen eleverna presterar bättre för att ändra samhällets syn på de, eller att de presterar sämre för att de inte hittar uppskattning kring deras arbete.

Diskussion

Resultatet av intervjuerna tydliggör att språkutvecklingen hos eleverna i skolor i låg socioekonomiska områden ser olika ut. Elever med utländsk bakgrund behärskar inte samma svenska som elever med svensk bakgrund, samtidigt elever vars deras föräldrar är svenskfödda, har inte samma svenska språk som elever vars deras föräldrar inte behärskar det svenska språket. Detta i sin tur kan leda till att det människan känner sig stigmatiserad på grund av sin etnicitet och bakgrund. När eleverna i socioekonomiska områden inte behärskar "fin svenska" kan det leda till att eleven kan uppleva utanförskap. Detta kan resultera i diskriminering och sämre bemötande. Den som blir stigmatiserad kan ofta uppleva och känna skam, som kan resultera i att hen inte söker hjälp vid behov. Samtliga lärare enades även om att språkutvecklingen hos elever kan se olika ut beroende på olika faktorer, dels samverkan mellan skolan och vårdnadshavare, samverkan mellan eleven och läraren men även samarbetet mellan läraren och

studiehandledaren för att stötta elevernas språkutveckling. Ett motstånd som motverkar elevens språkutveckling i skolan, är enligt respondenterna elevers socioekonomiska bakgrund och klyftor som finns i samhället runtomkring. Cummins (2018) nämner att både inrikes- och utrikes födda föräldrar med svag socioekonomisk ställning kan förse rika kulturella perspektiv och erfarenheter i samband med barnen, dock kan det fortfarande finnas olikheter i det skolrelaterade ordförrådet mellan barn som kommit från välordnad familj och de som vuxit i fattigdom (Cummins, 2018, s.31). Vidare nämner Cummins (2018) att några faktorer av det socioekonomiska sammanhangets inverkan på skolresultat är tydliga. Om föräldrarna inte har pengar för att kunna köpa böcker till sitt barn som de flesta medelklassföräldrar, resulterar det i att barnet får begränsad skrifttillgång i hemmet. En begränsad skrift-tillgång och samverkan mellan den vuxne och barnet som uppkommer angående skrift innefattar att barnet får mindre möjligheter att tillgripa sig (det första- eller andraspråksspråket) ordförråd och metod att nyttja språk som kännetecknar samverkan i skolan (Cummins, 2018, s. s.30). Det förekommer även utmaningar gentemot eleverna och lärarna i skolor i låg socioekonomiska områden. Nedan kommer jag klargöra hur lärarna förklarar språkutvecklingen hos eleverna.

5.3 Vad kan stärka dessa elevers språkutveckling enligt läraren?

Det som kan stärka elevers språkutveckling enligt lärarnas svar är att det ska erbjudas en lärorik arbetsmiljö. Samtliga lärare enades om att det ska erbjudas möjligheter för eleverna att läsa, skriva och kommunicera för att utveckla sitt språk och på så sätt öka elevernas självförtroende gällande det svenska språket, den skriftliga och verbala förmågan. Lärarna menade att språket är nyckeln till att lyckas och genom att kunna behärska det svenska språket, kan det leda till att eleverna lyckas nå måluppfyllelsen. Lärare 1(20220228) betonar att språket är den främsta hjälpmedel för lärande i alla ämnen och tillfällen. Hen menar att det ska finnas möjligheter för eleverna att samtala med vuxna och elever i olika situationer, detta för att främja elevernas språkutveckling. Lärare 2 (20220228) nämner att det ska arbetas på ett språkutvecklande arbetssätt för att

främja utvecklingen, detta betyder att alla elever ska få möjlighet att möta språket i diverse situationer. Eleverna behöver förstå det språk som används i skolan, för att kunna använda det i deras egna samtal med varandra. Genom att vägleda och tydliggöra för eleverna i samtliga ämnen, kan det resultera i en ökad förståelse för eleven. Lärare 3 (20220301) hävdar att behärska det svenska språket handlar om att eleven ska kunna behärska språket handlar inte enbart om att kunna använda språket i tal och skrift utan också på att lyssna. Genom att lyssna kommer elevens språkförmåga gynnas med ett ökat ordförråd som kan nyttjas vidare i tal och skrift. Genom att ständigt läsa för eleverna, varken fakta eller berättelser texter, där eleverna övar på att lyssna, kommer det att resultera i eleverna, specifikt flerspråkiga elever som enbart behärskar det svenska språket i skolan, vänjer sig till språket. Det är väldigt viktigt att vid varje ny ord, som kan kännas svårt för eleverna, att pausa och förklara ordet för att eleverna ska inkluderas i undervisningen samtidigt som deras ordförråd utvecklas. Lärare 4 (20220301) menar att det är väldigt viktigt att ha en öppen kommunikation med föräldrarna för att kunna utveckla språket. Hen menar att det ska även arbetas med hemmet för att veta vilka svårigheter eleverna möter i deras fritid. Hen fortsätter och säger att det är väldigt viktigt att arbeta med visuellt stöd för att det underlättar och visualiserar för eleverna. Hen menar att det främjar språkutvecklingen samtidigt som det tolkar och ökar elevernas förståelse för olika begrepp och ord samtidigt som den stärker ämnesinnehållet. Samtliga lärare enades om det borde finnas en tydlig struktur och vägledning gällande språkutveckling. Lärare 1 (20220228) och 3 (20220301) enades om hur väsentligt det är att det ska finnas ett samarbete med hemmet, genom att föräldrarna, även de som inte behärskar det svenska språket, ska läsa tillsammans med sin barn och de som behärskar språket, ska kunna läsa för sina barn. De menar även att föräldrar som behöver stöd ska kunna samarbeta med skolan för att skolan ska kunna komplettera det som saknas i hemmet. Samtliga lärare nämner att eleverna får dagligen tio- femton minuter läsning, vare sig på morgonen när eleverna stiger in i klassrummet, eller på eftermiddagen. Detta för att eleverna öka elevernas läsförmåga som i sin tur kommer leda till att eleverna möter på nya och begrepp som de kommer kunna använda sig av. Vidare nämner samtliga lärare att det inte är enkelt att utveckla språket själva, de menar att lärarna bör få stöd från skolan, genom olika läromedel och resurstillgång. Det är

också väldigt viktigt att det ska finnas en studiehandledare i skolan som stötar lärarnas arbete och elevernas lärande i samtliga ämnen. Lärare 1(20220228) nämner även att det är väldigt viktigt för flerspråkiga elever att gå på modersmålsundervisning för att det kommer underlätta arbetet med dessa elever. Hen nämner:

“Majoriteten av eleverna i min klass är svenskar med utrikesfödda föräldrar. Jag har enbart en med svenskfödda föräldrar och fyra stycken nyanlända. Det är väldigt bra att eleverna har ett modersmål de kan luta tillbaka till för att kunna jämföra mellan språken. Det är också väldigt viktigt att stärka sitt modersmål genom modersmålsundervisning, för att det i sin tur kommer underlätta för eleven att lära sig ett nytt språk. ” (Lärare1, 20220228).

Diskussion

Resultatet visar att det som kan stärka elevernas språkutveckling är att det konstant ska arbetas i en språkutvecklande miljö. Eleverna bör möta språket i olika sammanhang för att främja det, dessutom ska de i olika situationer få möjligheten att använda språket både i tal och skrift och med vuxna och andra barn. Skolan ska sträva efter att erbjuda elever möjligheter där elever får det stöd de behöver för att utveckla deras språkförmågan. Detta inciterar även läroplanen som framför tydligt att “Språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga” (Skolverket, 2022, s.1). För att stärka elevernas språkutveckling är det väsentligt att de diverse kapitalformerna är länkade, överförbara samt påverkas ömsesidig inom familjen. Detta för att i en likadan sociokulturell miljö kommer eleverna att lära sig, möta och internalisera några värderingssorter av det kulturella kapitalet. Det kan handla om alltifrån smak för kläder, film, musik, fritidsintresse och studiemotivationen till framtidsplaner. Det kulturella kapitalet möjliggör för eleverna att vidare binda ihop kontakter samt utveckla förhållanden med andra i den egna sociala miljö eller privilegierade miljöer. På det sättet framställs ett socialt kapital som ökar chanserna att i framtiden må komma åt likadana ställningar i samhället som är kopplade med symboliskt kapital (Bunar, 2001, s.28)

5.4 Erfarenheter av att jobba med studiehandledare för att främja Språkutvecklingen?

Samtliga lärare hade samma åsikter och erfarenheter av samverkan med studiehandledare i skolan. De hade en positiv synvinkel kring samarbetet som ansågs som ett hjälpmedel, för att stödja både läraren och eleven i sitt arbete. Dessutom ansåg lärarna att studiehandledning och modersmålsundervisning går hand i hand. Med det menar respondenterna att modersmålsundervisningen och studiehandledning anses vara en enorm tillgång för att stärka språkutveckling. Ett bra samarbete leder till att elever lär sig mest effektivt på båda språken. Detta gör att det i framtiden underlättar för eleverna i den vanliga undervisningen, de integreras snabbare. Lärare 1 (20220228) berättar att studiehandledningen har resulterat i att många elever har utvecklats inom de olika ämnena, detta i sin tur har lett till att måluppfyllelsen utvecklats, och denna utvecklingen är jag glad över. Lärare 2 (20220228) hade också positivt inställning gentemot studiehandledning och i sin tur berättade att den en språkliga studiehandling i undervisning är väldigt viktigt tillgång, stödjer både lärarna och elevernas arbete. Lärare 3 (20220301) hade däremot både positiv och negativ inställning gällande studiehandledning. Hen uttalade sig att studiehandledningen är till för att stötta och främja lärandet, när hen samarbetade med studiehandledaren i hens föregående arbetsplats märkte hen tydliga förändringar i elevens lärande, men idag där hen arbetar dyker studiehandledaren inte upp.

Lärare 3 (20220301) uttryckte sig på det viset:

”Jag har inte världens bästa erfarenheter när det gäller studiehandledning i denna skola, på min förra arbetsplats var studiehandledaren alltid tillgänglig, men inte här. I min klass finns det många elever som är i behov av studiehandledning, men de får inte det. De tillfällen mina elever, som är i väldigt stort behov av studiehandledning, skulle få studiehandledare, har studiehandledaren inte dykt upp. Detta i sin tur har gett mig dålig erfarenhet och syn på studiehandledning. Fastän jag anser att det ska ske ett

samarbete för att hjälpa eleverna i behov, specifikt inom SO- ämnen.”(Lärare3, 20220301).

Lärare 4 (20220301) hade också positiv synvinkel angående studiehandledning och berättade att hen ser samarbetet med studiehandledaren och lärare som en stor resurs för flerspråkiga elever. Hen menar att studiehandledning har varit en stor tillgång när den har använts på rätt sätt. Detta kan hen se i flerspråkiga elevers skolresultat över tid.

Diskussion

Utifrån svaren jag fick från lärarna anses studiehandledning vara en stor tillgång för att främja elevernas lärande. Studiehandledningen anses som *scaffolding* (stöd) som Bruner och Ross (1976) formulerade som uttryck för den hjälp som den vuxne ger till barnet i situationen (Säljö, 2015, s.100). Det lärare två nämnde om att studiehandledare är en viktig resurs som bekräftas av Cummins (2018) som lyfter upp att stödet den nyanlända, eller den flerspråkiga, eleven får för att de ska uppfylla kunskapskravet och förstå undervisningen. Vidare hänvisar Cummins (2018) till Sandwall (2016) som menar att studiehandledare förklarar lektionens begrepp och ordförråd på språket eleven behärskar.

6. Avslutning

I detta kapitel kommer resultatet att analyseras utifrån de teorier som jag har presenterat tidigare under rubriken teoretiskt perspektiv. Utifrån resultatet jag har fått fram från de genomförda intervjuerna, kommer jag att koppla dessa till de tidigare forskning gällande mitt forskningsämne. Resultatet klargjorde att skolor i låg socioekonomiska område möter många hinder och utmaningar i samhället och de intervjuade lärarna kunde relatera till det. Utifrån deras svar har det påvisats att språkutvecklingen är en grundläggande utmaning som lärarna aktivt arbetar med för att främja det samtidigt som de arbetar för att förebygga problem som kan uppstå. Resultatet visar att några av dessa motstånd som kan begränsa elevernas språkutveckling är utanförskap i området de bor i, deras socioekonomiska status, att föräldrarna är antingen utbildade eller lågutbildade, fattigdom och kriminalitet. Framgångsfaktorerna eller möjligheter som eleverna har för att nå en hög och utvecklad måluppfyllelse, är föräldraengagemang och föräldrasamverkan, lärarengagemang och studiehjälper. Slutligen påpekas det, som jag tidigare nämnt, föräldrarnas bakgrund, om föräldrarna är högutbildade kan det resultera i att elevernas vilja till att studera ökas. Jag kommer nu redovisa min diskussion med mitt resultat och den tidigare forskning.

Lärarna nämnde att skolområdet har en väsentlig roll i elevernas prestationer och specifikt språkutveckling. Detta kan kopplas till resultatet Bunar (2001) som fram till, att områdes segregationen och den negativa ekonomiska framväxten påverkar negativt skolorna i området. Det finns många faktorer som kan ha inverkan på eleverna för att de ska uppnå en lyckad och fenomenal skolgång. Dessutom lyfter Bunar (2001) fram att skolan förlorar sina elever när skolan får en ökad bekändhet, som i sin tur resulterar i att skolan förlorar statliga resurser. Detta leder till att lärarna blir påverkade som i sin tur leder till en negativ inställning, som resulterar i att eleverna inte får de resurser och stöd de är i behov av för att eleverna ska uppnå målen (Bunar, 2001, s. 277). Anledningen att dessa elever går i skolor i låg socioekonomiska områden beror främst på att dessa elever bor i dessa områden. Denna boendesegregation som finns orsakar skolsegregationen i samhället, som leder till segregation mellan elever med svensk respektive utländsk bakgrund, samt mellan elever med låg respektive högutbildade föräldrar (Böhlmark mfl,

2015, s. 9). Att skolegregationen mellan elever med svensk respektive utländsk bakgrund har ökat beror främst på att elever med utländsk bakgrund har blivit mer, denna ökning har inte varit jämnt uppdelad över kommunerna och bostadsområden. Därför har denna ökande boendesegregation har innefattat en ökad skolegregation i landet (Böhlmark, m fl., s16).

Ett motstånd som motverkar elevens språkutveckling i skolan, är enligt respondenterna eleverns socioekonomiska bakgrund och klyftor som finns i samhället runtomkring. Cummins (2018) nämner att både inrikes- och utrikes födda föräldrar med svag socioekonomisk ställning kan förse rika kulturella perspektiv och erfarenheter i samband med barnen, dock kan det fortfarande finnas olikheter i det skolrelaterade ordförrådet mellan barn som kommit från välordnad familj och de som vuxit i fattigdom (Cummins, 2018, s.31). Vidare nämner Cummins (2018) att några faktorer av det socioekonomiska sammanhangets inverkan på skolresultat är tydliga. Om föräldrarna inte har pengar för att kunna köpa böcker till sitt barn som de flesta medelklassföräldrar, resulterar det i att barnet får begränsad skrifttillgång i hemmet. En begränsad skrifttillgång och samverkan mellan den vuxne och barnet som uppkommer angående skrift innefattar att barnet får mindre möjligheter att tillgripa sig (det första- eller andraspråksspråket) ordförråd och metod att nyttja språk som kännetecknar samverkan i skolan (Cummins, 2018, s. s.30).

Med detta bekräftas de tidigare forskning med resultatet jag fick fram. Nygard (2020) instämmer också med det Cummins (2018) lyfter upp, det Nygard (2020) menar är att barn från familjer med låg socioekonomisk status börjar oftast sin utbildningsprocess med sämre förutsättningar än andra (Nygard, 2020, s.11). Dessutom kan dessa elever som kommer från familjer med låg socioekonomisk status ha en tendens att lämna skolan vid yngre ålder för att börja jobba för att försörja sig och familjen (Nygard, 2020, s.27). Vidare menar Nygård (2013) att elevens möjligheter att klara av skolan, beror på de tillgängliga resurser som finns. Dessa kan exempelvis vara föräldrarnas ekonomiska resurser och föräldrarnas kunskap. Dessa faktorer avgörs till viss del av vilka tillgängliga resurser som fanns när föräldrarna växte upp själva (Nygard 2013, s. 17).

Ett annat motstånd som elever kan möta är bristande föräldrasamverkan med skolan. Resultatet av min undersökning klargör att ju mer föräldrarna är engagerade i elevens skolgång desto mer höjs eleverna måluppfyllelse. Resultatet överensstämmer med de tidigare forskning gällande föräldrasamverkan men även det som de intervjuade rektorerna nämner. Wedin (2010) hävdar att det som kan bidra till bättre förutsättningar för en bra studiemiljö hemma är att föräldrarna blir involverade och delaktiga i barnets skolarbete. Föräldrarnas kunskaper och erfarenheter används när de kan stödja sina barn (Wedin, 2010, s.236).

Resultatet tydliggör att samverkan mellan hemmet och skolan är väldigt väsentlig för att främja elevernas lärande. När skolan samarbetar med hemmet, kommer det gynna eleverna inom alla ramar, både de sociala och det kognitiva som i sin tur kommer leda till en utvecklad språkutveckling och måluppfyllelse. Detta bekräftas av Holmgren & Strömberg (2005) som hänvisar till Wahlberg i Klapp Lekholm (2001) forskning och som har kommit fram till att det avgörande för elevens framgångar är föräldrarnas attityder gentemot skolan samt tid som barnet och föräldrarna spenderar ihop och diskuterar om utbildning och skolan (Holmgren&Stromberg, 2005, s.11).

Utifrån intervjuerna jag har genomfört med lärarna har de påpekat att det finns många föräldrar som antingen är o- eller lågutbildade. Att utbildningsnivån brister i dessa områden som anses vara segrerade förklarar Fakhro & Haybi (202) att det är en förklaringsfaktor varför dessa föräldrar inte drar nytta av det fria skolvalet som finns. Vårdnadshavaren blir inte delgiven av informationen angående skolvalen och till följd av detta blir inte insatta hur skolvalen funkar (Fakhro & Haybi, 2021, s. 26).

Lärarna nämnde även att en utmaning för att stärka språkutveckling är de stora elevgrupper med enbart en lärare. Samtidigt som de nämnde att kunskapsnivån mellan eleverna är olika som i sin tur påverkar lärarens planering av undervisning. Lundqvist m.fl. (2020) hävdar att för att stärka språkutvecklingen och höja andelen elever som uppnår måluppfyllelsen behövs det mindre elevgrupper, kompetenta lärare samt att det ska bli en blandning av barn över kommunen. För att stärka språkutvecklingen ska svenskan bli en naturlig del i elevens vardag, annars kan det leda till eleverna inte

uppnår måluppfyllelsen som i sin tur kan leda till att segregationen ökar samtidigt som det blir större risk att psykosociala problem ökas (Lundqvist, mf.l, 2020, s. 14).

6.1 Framtida yrkesroll

Jag kommer i min framtida yrkesroll att jobba som lärare men undervisa i mitt fördjupningsämne som är SO. Jag hade detta i åtanke under arbetets gång men fann det svårt att samla in information om arbetssätt och bedömning vad gäller SO- ämnena. Detta begränsade mitt resultat då frågor inom ämnet inte behandlas utan det var ett större ämnesperspektiv som togs upp, framför allt i ämnet svenska. Jag tror att det beror på att lära i lågstadiet endast har ett gemensamt bedömningsstöd från Skolverket rör svenska och matematik. När det gäller So-ämnena så får läraren använda det arbetssätt och metod som passar. Däremot så var det inga lärare som gav svar på hur de arbetar med just dessa ämnen. För att få ett större helhetsperspektiv så hade jag även kunnat inkludera föräldrarna i mina intervjuer, eftersom jag tar upp frågan om föräldrasamverkan. Den metod jag använde resulterade i att jag endast fick reda på skolans perspektiv i en fråga som även berörde föräldrarna. För att få en ännu bredare inblick så hade jag även kunnat fråga eleverna om deras uppfattning om skolan och om de själva anser att skolan hjälper de med att utvecklas eller om den anser den vara "tråkig" och exkluderande. Metoden jag valt tyckte jag var relevant för min studie men kunde stärkas av att välja en homogen skola för ett ytterligare bredare perspektiv och dra jämförelsen mellan en mångkulturell skola och en homogen skulle. Detta tror jag hade varit relevant till min studie men jag begränsades tyvärr av omständigheterna då ett besök till en skola där man inte jobbar, inte var möjligt.

6.2 Förslag till fortsatt forskning

Jag ansåg inte att det var svårigheter i att hitta studier som var kopplade till mitt valda ämne. Däremot så upplevde det jag att det var svårt att hitta studier som tog upp hur språkutvecklingen är hos elever som går i skolor i socioekonomiskt utsatta områden. Det är mycket studier kring måluppfyllelse och resultat samt skolval. Förslag till fortsatt forskning hade kunnat vara att man tar upp elevperspektiv, känslor och upplevelser av

att gå i en skola i ett socioekonomiskt utsatt område. Ytterligare ett förslag för fortsatt forskning hade kunnat vara en granskning på hur lärare arbetar och bedömer So-ämnena i de lägre årskurserna där det inte finns ett uttalat bedömningsstöd att utgå ifrån.

7. Intervjufrågor lärare

1. Vill du berätta lite om vem du är. Hur länge har du arbetat som lärare och vad är du utbildad till?
2. Hur länge har du arbetet med elever i en skola i utsatt område?
3. Upplever du att det finns någon skillnad att arbeta med den flerspråkiga eleven och den enspråkiga eleven? Om ja, vad är det?
4. Upplever du att du främjar elevernas språkande? Om ja, hur stöttar du eleverna för att främja deras språkande?
5. Upplever du att eleverna får stöd från hemmet och skolan för att uppnå målen? Om ja, Vilket stöd får eleverna från skolan respektive hemifrån?
6. 8. Hur arbetas det för att eleven ska ha en positiv inställning gentemot dig och skolan?
7. Vad kan påverka elevernas språkutveckling negativt?
8. Vilka hinder kan de stöta på i klassen och skolan gällande språkutveckling?
9. Vad gör du för att inkludera eleven i undervisningen?
10. Vilka yttre faktorer kan påverka elevens inkludering i undervisningen?
11. Hur arbetar du för att anpassa undervisningen till elevens olika behov och bakgrund?
12. Hur kan du förbereda eleverna för ett mångkulturellt samhälle?
13. . Har eleverna tillgång till modersmålsundervisning? Om ja, hur ser samarbetet mellan dig och modersmålslärarna ut? Upplever du att det kan påverka elevernas måluppfyllelse?
14. Har ni tillgång till studiehandledning? Om ja, hur ser kontakten ut mellan er? Upplever du att det påverkar elevernas måluppfyllelse?

8. Referenslista

Alvehus, Johan (2019). *Skriva uppsats med kvalitativ metod: en handbok*. Upplaga 2
Stockholm: Liber

Arneback, E. & Jämte, J. (2017). *Att motverka rasism i förskolan och skolan*. (Första
upplagan). Stockholm: Natur & Kultur.

Bryman, Alan (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Johanneshov: TPB

Bunar, Nihad (2001). *Skolan mitt i förorten: fyra studier om skola, segregation,
integration och multikulturalism*. Diss. Växjö: Univ., 200

Christoffersen, Line & Johannessen, Asbjørn (2015). *Forskningsmetoder för
lärarstudenter*. Johanneshov: MTM

Cummins, Jim (2018). *Flerspråkiga elever: effektiv undervisning i en utmanande tid*.
Första utgåvan Stockholm: Natur & Kultur

Fejes, A. & Thornberg, R. (red.) (2015). *Handbok i kvalitativ analys*. Johanneshov:
MTM.

Goffman, E. (2014). *Stigma: den avvikandes roll och identitet*. (4. uppl.) Lund:
Studentlitteratur.

Justesen, Lise & Mik-Meyer, Nanna (2010). *Kvalitativa metoder: från vetenskapsteori
till praktik*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur

Nygård, Olav (2020). *Educational aspirations and attainments: how resources relate to
outcomes for children of immigrants in disadvantaged Swedish schools*. Diss.
(sammanfattning) Linköping: Linköpings universitet, 2020

Skolverket (2011) *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*.
Stockholm: Skolverket. (Lgr11)

Säljö, Roger (2000). *Lärande i praktiken: ett sociokulturellt perspektiv*. Stockholm:
Prisma

Wedin, Å. & Musk, N. (red.) (2010). *Flerspråkighet, identitet och lärande: skola i ett föränderligt samhälle*. (1. uppl.) Lund: Studentlitteratur.

8.1 Elektroniska källor

Böhlmark, Anders, Holmlund, Helena & Lindahl, Mikael (2015).

Skolsegregation och skolval, IFAU-rapport 2015:5 [Elektronisk resurs]. IFAU - Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering. Tillgänglig på Internet:

<https://www.ifau.se/globalassets/pdf/se/2015/r-2015-05-Skolsegregation-och-skolval.pdf>

Hämtad 2022-02-22

Delmos (2021). *Om segregation*. Huddinge. Tillgänglig på internet:

<https://delmos.se/om-segregation/> Hämtad: 2022-04-01

Regeringskansliet, *En mer likvärdig skola – minskad skolsegregation och förbättrad resurstilldelning*. (2020) [Elektronisk resurs]. Hämtad från:

<https://www.regeringen.se/498b68/contentassets/fcf0e59defe04870a39239f5bda331f4/en-mer-likvardig-skola--minskad-skolsegregation-och-forbattrad-resurstilldelning-sou-202028>

Hämtad 2022-04-29

Fakhro, A. & Haybi, O. (2022). *Skolsegregation i Sverige*. MAU- Institutet för Samhälle, kultur och identitet. Tillgänglig på Internet: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1633952/FULLTEXT02.pdf> Hämtad 2022-04-28

Nejman, F. (2020). *Var tredje i utsatta områden klarar inte grundskolan*. Lärarnastidning.

Tillgänglig på Internet: <https://www.lararen.se/nyheter/senaste-nytt/var-tredje-i-utsatta-omraden-klarar-inte-grundskolan> Hämtad: 2022-04-02

Nilsson Mohammadi, S. (2021). *Rasifierande praktiker och förståelser i grundskolan: enkätundersökning med fokus på lärares attityder och upplevelser kopplade till*

rasistiska praktiker och attityder i grundskolan. Lunds universitet, Institutionen för psykologi.

Tillgänglig på internet:

<file:///C:/Users/rayali/Downloads/Nilsson%20Mohammadi%202021%20Rasifierande%20praktiker%20och%20fo%CC%88rsta%CC%8Aelser%20i%20grundskolan.pdf>

Hämtad: 2022-03-28

Thomas, W. (2016). *Boendesegregation i Sverige- en översikt av det aktuella forskningsläget*. Stockholms universitet, Samhällsvetenskapliga fakulteten, Kulturgeografiska institutionen. Tillgänglig på internet: <http://su.diva-portal.org/smash/get/diva2:1210196/FULLTEXT01.pdf> Hämtad: 2022-04-05

Westin, W., Assmo, L., W& Sunnemark, F. (2017) *Låga skolresultat i socio utsatt område, FAKTORER, UTMANINGAR OCH LÖSNINGAR – EN FALLSTUDIE I TROLLHÄTTANS STAD*, Högskolan Väst, Institutionen för ekonomi och it, Avd för juridik, ekonomi, statistik och politik.

Tillgänglig på internet

https://www.hv.se/contentassets/82eff73069584573b03f43956b661c05/laga-skolresultat-i-socialt-utsatta-omraden_.pdf Hämtad: 2022-03-15